

Kunnskapsløftet – ledelse for barn og unges læring

Sammendrag av innlegg fra Bø kommune.

Skolesjef Gundar Jakobsen:

Bø kommune har til en viss grad opprettholdt ”gammel” styringsform, dvs. med fagutvalg og etater. Undervisningsetaten har ansvar for kommunen sine 3 barneskoler og ene ungdomsskole i tillegg til barnehager og voksenopplæring.

Den faglige koordineringa av drift og utviklingsarbeid foregår i rektormøtet som består av skolesjef, konsulent, rektorer og inspektører. Dette gjelder også for arbeidet med kunnskapsløftet.

Arbeidet knytta opp mot kunnskapsløftet startet egentlig allerede i forbindelse med sentralt initierte forsøk der 3 skoler deltok i arbeidstidsforsøk og 8. trinn hadde avvik fra opplæringsloven. Det meste er videreført og er innenfor dagens lov og avtaleverk. (Erfaringene fra forsøket i 8.trinn er i stor grad utgangspunktet for at ungdomsskolen er rehabilitert til å bestå av 3 baser. En for hvert trinn.)

Alle skolene har arbeidet med kunnskapsløftet i fellesskap koordinert av rektormøtet/skolesjefen. Arbeidet er hele tiden utført i nært samarbeid med hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet.

Det ble bestemt å ha fokus på tilpassa opplæring bl.a. via målstyrte arbeidsplaner. Som en hjelp i dette arbeidet ble det også bestemt å utarbeide målark i alle fag, men i første omgang i 5 fag. Målarkene ansees som lokal læreplan.

Høsten 2005 ble alle lærerne samlet til 2 dager seminar der ulike forhold knyttet til kunnskapsløftet var tema, bl.a. lærerens rolle, tilpassa opplæring, målark og arbeidsplanen.

Målarkene ble utarbeidet ved at det ble satt sammen ei gruppa for hvert fag der hver gruppe besto av 3 deltakere, en fra småskoletrinnet, en fra mellomtrinnet og en fra ungdomstrinnet. Deltakerne måtte være fra ulike skoler. Målarkene er utarbeidet for 1. – 10 trinn. De fagene som er ferdig er i matematikk, engelsk, norsk, KRL og gym. Målarkene ble tatt i bruk fra skoleåret 2006/2007, samtidig som det ble innført at alle elevene på alle trinn har en kort fagsamtale mellom kontaktlærer og elev minimum en gang hver 14. dag.

Sammen med arbeidet vedrørende tilpassa opplæring, er det utarbeidet en plan med en rekke tiltak og som har overskrifta ”Kunnskapsløft Bø”. Planen er vedtatt av kommunestyret i desember 2006. Planen er også skolene sin virksomhetsplan, der skolene kan legge til nye tiltak men de kan ikke stryke noe. (Målsettingene i planen er også å betrakte som kommunen sine utviklingsmål i forbindelse med lokal arbeidstidsavtale fra 01.08.07.)

Arbeidet med bl.a. målstyrt arbeidsplan, elevsamtalen og målark ble oppsummert i et nytt seminar for alle lærerne våren 2007 og hvor konklusjonen ble at selv om det finnes en del utfordringer så fungerer opplegget godt. Også tilbakemeldingene fra elever og foresatte er positive.

Alice Eriksen, adjunkt, Straume skole

I 3. og 4. trinn v/ Straume skole i Bø i Vesterålen blir opplæringen tilpasset gjennom elevsamtaler, ukesluttprøver, arbeidsplaner og målark.

Arbeidsplanene i 3. og 4. trinn tar utgangspunkt i målarkene som er laget i Bø. Vi har foreløpig målark i norsk, matte, engelsk, KRL og kroppsøving. Målene på disse målarkene skrives på arbeidsplanen til elevene, tilpasset hver enkelt elev. Hvert trinn har samme tema på arbeidsplanen, men elevene kan ha ulike mål og arbeidsmengde.

Denne tilpasningen skjer i elevsamtalen, der kontaktlærer har individuell fagsamtale med hver enkelt elev minst annenhver uke. I denne samtalen blir elevene sjekket om han/hun har oppnådd målene, gjennom å se på utfylt arbeidsplan (som skal være utfylt hjemme sammen med foreldre, gjennom å høre elevene i de målene som er satt opp) og ukesluttprøven (som tar utgangspunkt i målene på arbeidsplanen). I samtalen blir lærer og elev enige om mål og arbeidsmengde for neste uke.

Vi har også måltimer, der elevene arbeider med mål som de tidligere ikke har klart å oppnå. Ved å arbeide på denne måten er lærer, elever og foreldre blitt mer bevisste på hva elevene skal lære og hvordan de skal lære. Som lærer har jeg bedre oversikt over hver enkelt elevs faglige utvikling.

For å se eksempler på arbeidsplaner, sjekk linkene nedenfor:

<http://www.straumeskole.no/sider.asp?ID=54&L=1> (3. trinn)

<http://www.straumeskole.no/sider.asp?ID=55&L=1> (4. trinn)

Morten Rønningen-adjunkt ved Steine skole:

Målarkene utarbeidet i Bø kommune ble tatt i bruk på Steine skole høsten 2006. Under arbeidet med legging av timeplan fikk hver klasse timeplanfestet minst 1 time i uka øremerket elevsamtaler. Elevsamtalene skal være en samtale mellom kontaktlærer og elev på tomannshånd og samtalen skal dreie seg om fag.

Elevene får arbeidsplaner hver uke hvor det er ført på mål fra målarkene i de ulike fagene. På slutten av uka har klassen en ukesluttprøve der de får spørsmål og oppgaver for å se om de har nådd ukas mål. Lærer retter prøven. Under elevsamtalen noen dager etterpå blir det snakket om målene for forrige uke og om hvordan eleven synes arbeidet med å nå målene har gått. Denne samtalen er den viktigste vurderinga av elevenes arbeid.

I det videre arbeidet med målark ser jeg for meg at det blir knyttet opp digitale ressurser opp mot det enkelte mål på målarkene. Det kan være linker til nettsider, tidligere elevarbeid, beskrivelser av praktisk arbeid og opplegg kollegaer og du selv har laget. Enkelte av disse ressursene kan og med fordel brukes av elever og foreldre på egenhånd og kan f. eks føres på arbeidsplanene til elevene.